

Skriftlig spørsmål fra Rasmus Hansson (MDG) til samferdselsministeren

Dokument nr. 15:1223 (2014-2015)

Innlevert: 26.06.2015

Sendt: 26.06.2015

Besvart: 04.08.2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål

Rasmus Hansson (MDG): Samferdselsetatene jobber nå med et forslag til ny Nasjonal Transportplan (NTP 2018-2027). Utredningsfasen er gjennomført, og samferdselsdepartementet sendte nylig ut retningslinjer for planfasen. Retningslinjene legger opp til en andre mål enn gjeldende NTP og viderefører ikke etappemålet om å "begrense inngrep i dyrket jord".

Hvorfor mener statsråden at transportplanleggingen ikke bør videreføre målet om å begrense inngrep i matjord?

Begrunnelse

NTP (2014-2023) legger særlig vekt på å redusere transportsektorens bidrag til klimagassutslipp, lokal luft- og støyforurensing, tap av naturmangfold og inngrep i dyrket jord. Planen har en målstruktur med et tydelig etappemål om å "begrense inngrep i dyrket jord", som samsvarer med Stortingets vedtak og ambisjoner, og bør videreføres.

Det er en bred enighet i Stortinget om å begrense tapet av dyrket jord, og skiftende regjeringer

har hatt det som et uttalt mål. Bondevik 2-regjeringen lanserte målet om å halvere den årlige omdisponeringen av viktige jordressurser innen 2010, det såkalte halveringsmålet, som innebar å redusere det årlige tapet av matjord til under 6 000 dekar dyrka jord. Målet ble videreført i siste landbruks- og matmelding, Meld. St. 9 (2011-2012) Velkommen til bords.

Jordvernmålet ble grundig vurdert av Stortinget under behandlingen av Meld. St. 9 (2011-2012). Et forslag til jordvernstrategi ble også nylig fremmet som vedlegg til regjeringens proposisjon om jordbruksavtalen for 2015 - 2016 (Prop. 127 S (2014-2015)), som svar på Stortingets ønske om en mer helhetlig oversikt over regjeringens prioriteringer og tiltak for å bevare norsk matjord. Her skriver regjeringen at den mener målet om å tape maks 6000 dekar dyrket jord årlig er ambisiøst, selv om dette målet ble nådd allerede i 2013 og reduksjonen av omdisponeringen fortsatte i 2014.

I forbindelse med utarbeidelsen av jordvernstrategien bestilte regjeringen en rapport fra det rådgivende konsulentfirmaet Asplan Viak om hvordan jordvernet kan styrkes. Rapporten anbefaler blant annet å se nærmere på metoden for verdsetting av dyrka mark i Vegdirektoratets Håndbok V712 om konsekvensanalyser. Håndboken er premissgiver for Statens vegvesen og er for tiden under revisjon. Det er naturlig å se denne håndboken i sammenheng med det pågående arbeidet for ny Nasjonal transportplan.

Asplan Viak anbefaler en styrking av samferdselsetatenes innsats for å nå det gjeldende etappemålet i NTP om å "begrense inngrep i dyrket jord". Det er derfor meget uheldig og overraskende at etappemålet er tatt ut av målstrukturen i retningslinjene fra Samferdselsdepartementet.

Svar

Ketil Solvik-Olsen: Regjeringen vil videreutvikle Nasjonal transportplan til en mer overordnet plan med langsiktig perspektiv, og med færre detaljer. Et viktig ledd i dette er justering og forenkling av målstrukturen. I retningslinjene for etatene og Avinors arbeid i planfasen for Nasjonal transportplan 2018-29 framgår det at det overordnede målet for transportsektoren er revidert, antall hovedmål er redusert fra fire til tre og det er flere justeringer i etappemålene. Som representant Hansson peker på, innebærer dette at etappemålet om jordvern er tatt ut.

Nasjonal transportplan (NTP) er en strategisk og overordnet plan for prioritering av ressursbruken i transportsektoren i en 12-årsperiode. Den konkrete utformingen av tiltakene, inkludert valg av trasé, hører til på et mer detaljert nivå – og innenfor de lovene og retningslinjene som gjelder i ordinære planprosesser. Hensynet til jordvern er viktig og håndteres i de senere planprosessene, i mer detaljerte areal- og transportplaner.

Jeg mener at målstrukturen nå tydeligere viser retningen vi ønsker å utvikle transportsystemet i og hva vi ønsker å oppnå med utviklingen av infrastrukturen. Innen denne målstrukturen er reduserte klimagassutslipp et viktig overordnet mål som regjeringen prioriterer høyest innen miljøsegmentet. I oppfølgingen av NTP og videre planlegging er det fortsatt stor oppmerksomhet på å begrense inngrep i dyrket jord.